

Szerkesztőség Irodája:

Nagy-Becskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Bródy Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12.
Félévre ——— 6.
Negyedévre ——— 3.
Egy hóra ——— 1.
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetésköz-
lekedésben.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 72. szám.

Szerda, március 30.

Az appropriációs vita vége.

Nagybecskerek, március 30.

Az általános vitaközös az appropriáció felett, mely a kormánynak szóló bizalmi szavazatot foglal magában, a kormány fényes győzelmével végződött, mert a képviselőház hatalmas többsége elfogadta a részletes tárgyalás alapjául a javaslatot. A mily csattanós volt az általános vita befejezése, ép oly hatalmas volt a részletes vita kezdete. Amott Darányi és Perczel miniszterek excelláltak, itt gróf Tisza István mutatta meg ismét, hogy apja fia.

Gróf Tisza István Horánszky és gróf Apponyi beszédeit cáfolta meg alaposan és hatalmas ütésekkel mért a néppárt gerincére Szembe állította a tiszta valóságot és istenfélelmet, melyben nincs felekezeti különbség, azzal a harccal, melyet a néppárt a vallás nevében a felvilágosodás, a nemzet haladása és a haza egysege ellen folytat. Az igazi szabadelvűséggel telt magyar képviselőházban nincs tér a reakció számára, melynek gróf Tisza István végkép kiadta az utat.

Darányi Ignác Kossuth statisztikai adatait boncolta s bebizonyította róluk, hogy azok nagyban és egészben hamisak, ott meg, ahol helyesek, Kossuth hamis következtetéseket vont le belőlük. Ezután Horánszky ellen fordult a földművelésügyi miniszter és a legalaposabban megcáfolta a nemzeti párt pénzügyminiszterének állításait, majd pedig a nemzeti párt mezőgazdasági politikája ellen fordult. A nemzeti párt minden lehető és lehetetlen esz közlél magának akarta megnyerni a gazdákat, ezt többször megkísérelte már, de mindig ugyanazon sikertelenséggel. A magyar gazda nagy, nagy élvezettel olvassa az ellenzéki beszédeket, mindent megtalál bennük, amit a fényes szónoklat nyújthat,

csak egyet nem, az igazságot és ezért szívesen hallgatja azokat a beszédeket, aztán halad a maga útján.

A földművelésügyi költségvetés, majdnem kizárólag a kisember érdekében, tetemesen felemeltetett; de ezt a nemzeti párt nem akarja elismerni, valamint arról sem vett tudomást, hogy a szőlők felújítására az állam 25 millió forint erejéig vállalt garanciát és egy milliót adott a fondperdu; nem vesz tudomást arról az 51 millióról, melyet az állam folyamatszabályozásra ad ki, nem vesz tudomást arról az egy milliárdról, melylyel a mezőgazdaság érdekében a vasutak államosítottak. A nemzeti párt elvesztette önbizalmát és most a gazdáktól is el akarja az önbizalmat venni. Villámcsapásként hatottak a miniszteri kijelentések, melyeket véget érni nem akaró tetszés jutalmazott.

Ha a költségvetési vitának vége lesz, rövid idő múlva következnek a kiegyezési javaslatok, melyek tárgyalásakor az ellenzéki beszédeknek még terjedelmesebb özőnet kell végig szenvednünk. Mily szerencse ily körülménynek közt, hogy legalább a kormány tetteket követ és szép beszédekre és hangzatos frázisokra nem fektet súlyt.

— A királyi pár utiterve. A király husvét első napján Budapestre érkezik, csütörtökön azonban ismét visszatér Bécsbe, honnan Albert szász király 70-ik születésnapjának ünnepeére április 21-én Drezdába utazik s két vagy három napig ott marad. Április 28-án ismét Budapestre jön, hogy a delegáció megnyitására jelen legyen. — A királyné Terítettől április közepén Kissingenbe utazik, ott négy hétig fogja a kúrát használni s utókurára Brückensuba megy. Júnus elején Brückensuból Bécsbe érkezik. A királyi pár ezután a lauzi állatkerti villában fog sejour-t tartani, Erzsébet királyné pedig azután Ischlbe megy nyaralni. Az uralkodó csak később megy Ischlbe s két hónapig lesz ott.

Olvasóinkhoz.

Nagybecskerek, március 30.

Torontálvármegye közönsége sohasem hagyta cserben azt a zászlót, amelyre liberálisizmus van fölírva. És mi híven szolgáltuk azt.

Torontálvármegye közönsége sohasem volt hálátlan azzal szemben, aki érdekeiért küzdött. És mi lankadatlanul küzdötünk.

Ebben a hitben van a mi erősségünk és a közönség bizalma által nyújtott eddigi elismerés csak fokozza kötelességérzetünket.

Kötelességünknek tarjuk a „Torontál“-t továbbra is liberális szellemben szerkeszteni.

Politikai pártállásunk határozott és a szabadelvű eszmékért való küzdelmünkben ernyedetlenek és kiméleltenek vagyunk.

Vezérekünkben velünk egy táborban küzdők érdemeit elismerjük, de az indok nélküli tömjénezést perhorreskáljuk.

Az ellenünk s az igazság ellen vétőket nem dorongoljuk minden áron, de a jogos kritika hangján mindig elevenökre tapintunk.

Főcélunk lesz a politikától eltekintve, hogy egy sok gonddal, sok körültekintéssel szerkesztett helyi és megyei lapot adjunk, de e mellett a mennyire szükséges, de sohasem a helyi és megyei érdekek rovására, tájékoztatást nyújtsunk az ország központjában történekről is.

E célból távirati rovatunk, mint ennek előtte, úgy a jövőben is kifogástalan jólétesültséggel és gyorsasággal fogja tájékoztatni olvasó közönségünket a legújabb hírekről.

Ezenkívül hű tükre lesz lapunk a megye területén és a városban történeknék. Ebben garanciát nyújt rendes belső dolgozó társaink és úgy helybeli, mint vidéki külső munkatársaink nagy száma.

A „TORONTÁL“ tárczája.

A sors.

Hullámzó ár
Fénylő mecsár
A világ

Fenéktelen
Mégmérhetlen
Mély és tág.

Rozoga hid
Vezet át itt —
Az idő:

Mi sem volt még
Már ott volt rég
A hídő.

Másik vége
Nyul az égbe
Itt a cél!

Rajt' ki átkél
Gyönyörben él
Istennél.

Röfnyi széles
S oly veszélyes
Atjáró

Ki nem térhet
Szembejövet
Halandó.

Oh barátom!
Ugy megszánom
Sorsodat!

Kényszerűve
Járod küzdve
Utadat.

Szük az ösvény
Mély az ösvény
Szédítő!

Jobbra tért
Balra járt
Rémitő!

S még kérkednél
Dicselkednél
Hirnévvel?

Holott látod
Hogy halálot
Oly közel!

Vajjon szived
Jobbod, lelked
Oly erős:

Hogy megállnál
Nem tágitnál
Mint a hős?

D'csekedhetsz
Büszkélkedhetsz
Vagyonnal

Mit szerzettél
Csellel, vettél
Karoddal?

Kitör vihar
Beáll zavar
Mit teszsz?

Hullám tombol
Házad omol
Hova lesz?

Árban uszva
S elsodorva
Most mutasd!

Bírsz-e sorssal?
Küzdhetsz karddal!
Csak tudasd!

Jól vigyázva
Óva járva
A hidon

Ily sors érhet
S vérszba dönthet
Féluton!

Hát még kéjek
Testi élvek
Mámora

Ha elszédít
Es elkábit
Akkora:

Hogy csak percere
Hajolj erre
Vagy arra:

El vagy veszve
Sirba döntve
Biztosra!

Örvény kavarg
Hullám zavarg
Fölötted

Nem ad vissza
Az ár! — az a
Végzeted!
Dr. Klein Mór.

A társadalmi, megyei s városi életre vonatkozólag lapunkban megtalálja mindazt az olvasó közönség, ami érdekl.

Tárca és szépirodalmi, művészeti rovataink élénkségére kiválóan sok gondot fordítunk.

E mellett a „Torontál“ az összes fővárosi lapokat 12 órával előzi meg, miután a budapesti lapokat csak az esti posta hozza, míg a „Torontál“ délután 5 órakor jelenik meg azokkal a legújabb hírekkel és táviratokkal, melyeket csak a másnap reggel ideérkező lapok tartalmaznak.

Kérjük olvasóinkat, hogy lapunkat minél szélesebb körben ismertté tenni s terjeszteni sziveskedjenek.

A „Torontál“ szerkesztősége.

HÍRBEK

Tájékoztató.

Április 12. Közigazgatási bizottság ülése.
 Április 24. A jót. nőegylet évvizsgáló ülése.
 Április 27. Városi közgyűlés.
 A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanazon napokon urak részére este 6-8 óráig.

— A király a délvidéken. Az őszi hadgyakorlatok alkalmával ő Felsője a király Temesvár szab. kir. városnak is vendége lesz. A nap még minden meghatározva, valamint a buziási hadgyakorlatok napjaira nézve sem intézkedett még végleg a katonai kormányzat. Az irányban, hogy Vilmos német császár a buziási hadgyakorlatokhoz eljön-e, a napokban várják az értesítést. A buziási lakosztályokat a király és a kir. hercegek, továbbá a kíséret részére nagyban előkészítik.

— Az alispán gyengélkedik. Dr. Delimani Lajos legutóbbi hivatalos útja alkalmából meghűt s tegnap óta kénytelen az ágyat őrizni.

— Kinevezés. A király az igazságügyi miniszter előterjesztésére Jankó Antal pancsovai törvényszéki aljegyzőt Pancsovára albiróvá nevezte ki.

— Hivatalvizsgálat. Rónay Jenő főispán és Keresztes Aladár tb. főszámvivő e hó 26-án Perjámoson, 28-án Nagy-Szent-Miklóson, 29-én T. Kanizsán vizsgálták meg a főszolgabírói hivatalokat. A törökbecseit holnap vizsgálják meg. Rónay főispán ez alkalommal beutazta a járásokon átvonuló társulati töltséket is.

— Rónay főispán Nagyszentmiklóson. Megyénk főispánja — mint nagyszentmiklósi levelezőnk írja — vasárnap este Kis-Zomborról Nagyszentmiklósa érkezett Nákó Sándor gróf

látogatására. A magánlátogatást a hivatalos testületek is felhasználják arra, hogy a szeretett főispán előtt tiszteletüknek adjanak kifejezést. Az esti 7 órakor érkező főispán elé a község hatóság Nákó Sándor gróf, mint házigazda és a hatóságok fejei mentek; a község több helyen az érkezés örömeire fel volt nemzeti színű zászlókkal lobogozva, a két fuvóznak szinte kísérelül szegődött a megérkezés fényesbbé tételére. A főispán a Nákó kastélyba szállt. Hétfőn délután nyolc órakor megvizsgálta a főszolgabírói hivatalt, délután fél 3-ig Nákók vendégszerető körében maradt, a mikor Kis-Zombor felé ismét tovább utazott.

— Hitközségi ülés. A nagybecskereki róm. kath. hitközség tegnap Franz J. L. elnöklété alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Szabó Ferenc, Steinitzer Géza, dr. Brájer Lajos, dr. Haidegger Lajos, Baaden Károly, Haidegger Ödön, Zimmerer Antal, Napholca Agost, Schmidt Fülöp, Wégling István, Krumenacker Ferenc, Steger István, Sebastián János, Opolcar Lajos, Baaden János, Bohn Péter, Steyer Péter, Weiterschan Mihály, Glaser Péter, Weiterschan Fülöp, Anna János, Kugler Péter, Schmidt Antal és Struss Bódog títkárs. Az ülés egyetlen tárgyát a temető kibővítése kérdésének végleges megoldása képezte. Ez ügyben két konkrét indítvány tétetett. Az egyik Krumenacker Ferencé, amely oda szült, hogy a hitközség a jövőre való tekintettel vegye meg a temetővel határos birtokosoktól a legelső országútig terjedő és 8000 □-ölet kiterjedő szőlőtereket. Míg Franz J. L. elnök a hitközség kedvezőtlen pénzügyi helyzetére való tekintettel elegendőnek tartja az első dűlő utig terjedő és 4000 □-ölet terjedő szőlő teret megvételét, □-ölet 1 frt ával számítva. Hosszabb eszmecsere után a hitközségi tagok nagy többsége az elnök indítványát fogadta el.

— Halálozás. Szójka Samu a felső-torontáli argumentáló társulat szakasszesszora Perjámoson tegnap hirtelen meghalt. Még 28-án ép egészségben kísérté Rónay főispánt a társulat töltsésén s ma már kiterítve fekszik az erős egészséges férfiu.

— Új honpolgár. Narozny Samu, volt kutevusi oroszországi lakos, jelenleg isz. hitközségi tiszviselő ma tette le gróf Bethlen Miklós m. főjegyző kezébe a magyar honpolgári esküt.

— A Jótékonyági nőegylet választmány f. hó 26-án tartott ülésén 39 szegény börtött 82 frtot osztott ki; ugyanazon ülésen a Pleitz könyvnyomda cégnek köszönetet szavazott a művészi estély cinos emléklapjért és elhatározta, hogy évvizsgáló ülést f. évi április hó 24-én fogja megtartani.

— Helyettesítés. Herglőz horgosi főszolgabíró felfüggesztette állásától Végh László jegyzőt s helyére Bonyhay Sándor deszki segédjegyzőt hívta meg helyettesül.

— Nyilvárosi köszönet. Felkéröttünk a következő sorok közlésére: Nagybecskerek t. c. szkupatinájának hálás köszönet és elismerés a melencei-utca felől. Világváros lesz nemskára Becskerekből. A korral haladó, gyakran azt megelőző képviselőtestület nagylelkű elhatározásából mi is kaptunk egy közutat a melencei-utca felől. Csak azt nem tudtuk megérteni eddig, hogy miért kellett azt a honvédkaszárnya előtt furni? Most már tudjuk. Az idő minden kérdésre meg-hozza a választ. A böcs képviselőtestület salamonni elhatározásának nagyszerűségét csak most tudjuk felfogni. Eddig eselédünk minden héten csak egyszer-kétszer mentek el unott lassúsággal s kedvetlen elhatározással ivóvizért. Ma, minden eselédünk veszekszik egymással, hogy melyik menjen el vízért, s ez minden nap megtörténik. Ma már mindennap friss vizet iszunk. Csak azt nem tudjuk: miért török eselédjünk magukat most hogy mindennap friss vízzel lássanak el? Akármilyen oka is van ennek, a mit véges emberi elménkel felfogni nem tudunk, köszönet és bála érte Becskerek városa képviselőtestületének. Több melencei utcai lakos.

— Kidobási affér. Egy szültöt külső legényember azzal a szerény kéréssel járult ma a csendörög elé, sziveskedjék őt kényeszerutlevéllel Budapestre küldeni. Ez a legény notórius csendhárítót lévén, sokszor fordult meg a rendőrségnél és a kihágási bírónak is régi ismerőse volt. A bíró tehát jóvialisan kérde:

— Hát miért kívánkozik el mi tőlünk?

— Azért, mert a rendőrök unos-untalan macerálnak. Ha bent vagyok a koresmában, ha kint vagyok, mindig belémkötnek. Tegnap is, alig tettem ki a lábom a kamarából, már a nyakamon voltak.

— Azért, mert lármtástál.

— Lármtástam. Hát miért lármtástam?

— Mert a koresmából kidobtak.

A legény megbotránkozva felel az inszinuációra:

— Bocsánatot kérek, de ezt már tagadom. Engem nem dobtak ki.

— De hiszen a rendőr is látta, hogy kilödtöttak.

— Kérem, az úgy volt, hogy a társaim nélkülni akartak és nagyon erősen nélkülöztek ki a koresmából.

— A bőripar Torontálban. A temesvári kereskedelmi és iparkamara komolyan foglalkozik egy timáriszkola felállításának az eszméjével. Ez iskola az ország egyik legfontosabb iparágának új fejlődési irányt van hivatva kijelölni. A mi azon kérdést illeti, hogy a timáriszkola hol állítsák fel, ennek eldöntésénél figyelembe kell vönnünk, hogy a vidéki nő-

A viláosság felé.

A napnak egyre halványodó fénye csak gyéren világosította meg a dombok féljén elhuzódó poros országútnak vonalát.

A fehérre meszelt ház azonban távol feküdt a hosszabbodó árnyéktól s a nap utolsó bucsusugarát küldte be a törött ablaktáblák hasadékain.

Egy vén asszony jött ki a házból s a küszöbön ülő egymásba kapaszkodó két kis gyermeknek egy-egy csepeztet, meg egy kis kenyéret nyomott a kicsi markába.

A fiucska volt a nagyobbik: piszkos volt az arca s rongyos ingén keresztülfázott a csupaszbőre: a kis leányka arcán is piszkosba vegyült a szeméből le-lehulló könnyesepp.

Nagyon kicsi volt a szegényke s oly természetesen tetszett, hogy pityergőre állt a szájacskája.

— Elvitték egy nagy ládában — szült a fiu. — Megérdeztem a kövér embert, hogy hova viszik. Azt felelte: „az égbe.“ Mit gondolsz, merre lehet az?

A másik még nagyobb sirásra fakadt.

— Menjüek oda mi is — szült.

A fiu csak belérintett. Arca olyan kifejezést öltött, mintha mély gondolatokba merülne.

A kenyérlisztet gondosan félre tette. Azután kinyújtotta a kezét.

— Gyere hát!

Tova lépődtek az uton, félénken visszapillantgatva, nem látják e őket.

A nap mégis bántotta még a szemüket s meztelen lábuk is érezte még a földnek a forróságát, az ut éles kaviosait.

Egy izben kecsival is találkoztak, csak hogy az utmenti bokrok mögé rejtöztek előle, míg az eltűnik a láthatárról.

— Erre felé vitték — szült meg a fiu

— Megvigyáztam. Erre kell az utnak lenni a

menyország felé is! csak hogy senkit se látok a ki erre felé menne.

— Féradt vagyok — szült most hirtelen a kis leány s az ut közepén leült.

A fiu kétségbe volt esve.

Ránézett a hugára. Aztán megkínálta a kenyérszelettel: de az csak megint simi kezdett.

— Nagyon messze van! — mondá panaszkodva.

— Magam is azt hiszem, hogy messze lehet — felelte a fiucska, kinek szintén tünedezőben volt a bátorsága.

— De megfogjuk látni, ha arra felé megyünk. Talán egy darabon elöjbenk is jön.

Igy hát csak menedégelték, míg lassan-lassan egészen letűnt a nap, a csillagok is feltünedeztek, mintha egyik úzná a másikat fent az éj boltozatán.

Laagos volt a levegő; édes fuvalom simogatta báronyos kezével a vándoruttra indult két kis gyerek arcát.

A fiu kissé sántított, de az nem gátolta, vissza nem riasztotta.

Egyszerre valami széles, világos, fényben uszó víznek a szélére jutottak. A parton álló fák mélyen behajoltak a vízbe, beárnyalták azt, de a hold, mely szintén fölötte uszott, itt-ott ezüst fodrokkal, csillámló sávokkal díszítette.

Amottan, fölig elrejtve a sűrű vizinövények és illatos lilomok által, csónak volt a parthoz kötve.

A fiu örövendve felkiáltott:

— Ott tulnan van a menyország! nézd csak azt a fényt! Ez épen olyan ragyogó, csillogó. Ott meg lámpát tart valaki mi felénk. Talán ő az. Mindig elem szokott világítani, ha édes apa a sötétben elküldött; most is épen olyan. Most nagyon közel vagyunk már hozzá.

— Itt nagyon sötét van, félek, panaszkodik a kis leány; de a fiu makacsul felelte:

— Vigyázzok én te reád, sohase félj; nem félek ám én. Ott van a viláosságon tul, majd nem, hogy látom.

Nehezen bár, be mégis beleemele a kis lányt a csónakba s aztán kihajozva, a köteleket igyekezett megoldani. A rothadt kötél engedett s a csónak, mintha maga is megkönnyebbülve felsőhajtana, s örövendve a szabadulásán előre uszott.

A fiucska karjait a kis lány nyaka köré fonta. Az átnedvesedett fűrtök arcához simultak s fejcsékeje a vállára emlott.

— Majd felkelték, ha odaértünk — szült. Most hirtelen felpillantott, mert úgy érezte, hogy a lába átnedvesedett. A csónak fenke tele volt vízzel, fel nem foghatta, hogy miért.

De nem tesz semmit — szült. — Mindjárt ott leszünk.

Ep ekkor hangzott át hozzájuk, a hullámok fölött tovakuşva, valami távoli zenének a hangja.

A fiu visszafojtotta a lélekzetét, hogy jobban hallhassa.

Fent a dombon a kis hápolna állt. A hívők, kik ott imára gyűltek, ép e percben imádkozták: „Hirtelen haláltól, neents meg minket ó Uram!”

Most meg örömről, reményről zengett a dal s az örök életéről.

De a fiu nem tudta, „Ez a menyország“, mondta.

A víz egyre sürűbben, bővebben folyt be a csónakba a léken, de ő észre se vette. Szemei csak merőben oda voltak szegezve a viláosság felé a ragyogó sávra, az arany fényre s amint alulról is, felülről is a zene gyönyörű összhangját hallotta, úgy tetézett neki, mintha az édes anyja arcát is látná. Gyenge sikolylyal előre, feléje rohant.

A hullámok felcsaptak s gyors, bugyborékoló szajjal maguk alá kapták a csónakot.

Ahol elmerült, ott csak az aranyfény egy hosszú sávja maradt hátra.

A hangok is elhaltak, elcsendesedtek mind-

vendékek számára okvetlenül bennlakó (internátus) létesítendő, tehát az iskolának olcsó, továbbá oly helyen kell lennie, ahol viasban nincs hiány. A vele összekötött bőrkisérletezők folytán ez iskola legelőzesebben ott helyezhető el, ahol legalább egy jelentékeny bőripari telep van, mely körülmény más tekintetben is előnyöknek ígérkezik. Mindezen szempontok figyelembe vételével Torontálmegye Nagy-Szent-Miklós községe volna javaslatba hozható, ahol Korber testvérek a viszonyokhoz képest mintaszerűen berendezett bőrgyárral bírnak.

— A szerelmes hercegnő. Lujza Kőburgi hercegnő hitelezői — mint Bécsből jelentik — ott értekezletet tartottak, amelyen összeszámlálták a hercegnő tartozását. Jungmann ékszerész 302.000 frt ékszerszámlával állt elő, egy vállfűző kereskedő 21.000 frt követel. A hercegnő ügyvéde 10 százalékos kiegyezést ajánlott fel, azt azonban a hitelezők egyhangulag visszautasították. A király beleegyezését adta Kőburg Lujza hercegnő elválásához.

— Meghalt a vejénél. Temesvárról írják, hogy Mich Ferenc bódai lakos elment látogatásba Temesvárra a vejéhez, Huszár János ácsmesterhez. Az ácspén házat épített s az öreg, hogy ne unatkozzék, segíteni kezdett neki. A homokot hordták tegnap a legelőn, amikor a gödörbe egyszerre csak Michre zuhant egy rakás homok és maga alá temette. Mich a homok alatt lelte halálát.

Törvényszék.

Egy darab lovagias ügy.

— Sajtótárgyalás. —

Szeged, március 29.

Esküdtszéki tárgyalás volt ma a marstéri tárgyaló teremben, amelynek az anyaga egy darab lovagias ügy körül forgott. Ez az ügy Padén kezdődött s a becskeréki „Torontái” nyíltérben végződött azzal, hogy „elfogva becselenség nyilvánítottam és átadom a közmegvetésnek”. Ezt Reiner Dávid földbirtokos, tartalékos honvédszázados írta Tábor Márkól, aki mint a szeged-karlovai vasútépítő vállalat mérnöke, azon időben egy évig Padén tartózkodott. Az előzmények, amelyek folytán az ügy idáig fejlődött, meglehetősen zavarosak, fureskák s mint a panaszos ügyvédje föl is említette, nem teljesen nélkülözik azt a humort, amely a Borsszem Jankó mucsai szárfájában szokott megörökítve lenni.

A történet ott kezdődik, hogy Tábor Márk egy alkalommal Tauber Ottó fiatal földbirtokos kényujtását nem fogadta el, mert az egészen fiatal ember előzőleg valamivel megsértette. Ebből természetesen affair támadt, amit rendezni igyekeztek Tábor részéről Reiner Dávid és Kecsis Ferenc jegyző olyképp, hogy majd egy estefelé, mikor a kuglizó felé szokás sétálni Padén, Tábor is arra sétált. A kuglizónál már ott lesz Tauber Ottó s Tábor ekkor hozzámegy s kezét fog vele. Az ügy ezzel a lovagiasság szabályai szerint be lesz fejezve. Tábor úgy is tett, ahogy mondva volt s ment a kuglizó felé a feleségével azon a délután. Arra sétált akkor a padéi intelligenciájais. Mikor közel ért a nevezetes kuglizóhoz, előre sietett, hogy Tauberrel keresztülvigye a házasságiát. Tauber Ottó ott is volt, ahelyett azonban, hogy Táborral kezét szorított volna, egy lovagló korbácsot vett elő s azzal megverte a különbea gyenge testalkatu Tábert.

Ez volt az első félvadás; mint ügyes rendezés kétségkívül előkelő helyet foglal el a párbajkrónikákban.

A második ott kezdődött, hogy a megvert Tábor az utcán azt kiáltotta Reiner Dávidnak és Kecsis Ferencnek:

— Megcsaltak! kelepőbe vittek maguk krakélérek!

Ebből az utcai társalgásból kezdődött a második affair. Ismét párosával való urak kezdtek járni Padé csendes utcáin, hogy eme dolgot lebonyolítanak. Tárgyaltak is a két fél segédei. Tábor kijelentette, hogy sajnálja a dolgot, de kifejezetten bocsánatot nem kér. Erre aztán, hogy mégis rúdba jussanak, németül állították ki egy nyilatkozatot Reiner Dávid részére, mert abban megtalálták a bocsánatkérésnek szelidebb kifejezését. Ez ez volna: Ich habe Herrn Reiner beleidigt und bitte um Entschuldigung. Ezzel Reiner nem elégedett meg, dacára, hogy a segédek e nyilatkozat tételével az ügyet befejezettek nyilvánították. A bocsánatkérésnek „Abbitte leisten” szó felel meg, míg a „bitte um Entschuldigung” azt jelenti, hogy „engedelmet kérek”. Így aztán a „Torontái” lapban közölte az említett nyilatkozatot Tábor ellen.

A nyilatkozat miatt Tábor sajtóügyi fölleltét tett Reiner Dávid ellen, rágalmazás és becsületsértés címén.

A verdikt a következő volt:
Vádolt-e a közlemény szerzője? 12 igen.
Van-e a közleményben rágalmazás? 12 nem.
Van-e becsületsértés? 12 igen.
Vétkes-e a vádlott a rágalmazásban? 12 nem.
Vétkes-e a becsületsértésben? 8 igen, 4 nem.

Az esküdtek ítélete alapján a bíróság Reiner Dávidot becsületsértés vétsége miatt száz forint fő és ötven forint mellékbüntetésre, 92 forint eljárás költsége és 150 forint ügyvédi díj fizetésére ítélte.

— A szélhámos trió. Krizsbay János ma a gyaríttebe igazdát a csákovai vásáron becsapta három szélhámos. Irreozku Miklós, Stefanesszku György és Petrovits Mihály lippai lakosok husz darab sertést vásároltak Krizsbaytól. Nem tudták azonban kiféselni a vételőt. A járlat már Stefanesszkuhoz volt írva, aki azt mondta Krizsbaynak, hogy jöjjen Csabára, ott majd rendezik az ügyet. Krizsbay elutazott Stefanesszkuhoz, aki a legközelebbi állomáson kiszökkent a vonatból, mi közben a sertéseket a másik két jó madár elhajította. A temesvári törvényszék ma tárgyalta a szélhámosok ügyét és elítélte Igreszku két évi, Stefanesszku egy évi és Petrovitsot 6 havi börtönrre. Vádoltok felebbezték.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 30.)

Budapest, március 30. (A „Torontái” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülését az interpellációkra adott válaszok töltötték ki.

Előnek Perzel belügyminiszter válaszolt Mócsy interpellációjára a gyülekezési és szabadszólási jog korlátozása tárgyában. A miniszter kijelentette, hogy az elkövetett visszaélések megállítására rendeletet fog kibocsátani.

A választ nemcsak a Ház többsége, de az interpelláló is tudomásul vette.

Ezután Wlassics kultuszminiszter Zmeskál interpellációjára a püspöki kinevezéseket illetőleg kijelenti, hogy a szóban levő ügyről tudomása nincs.

Interpelláló nincsen jelen. A válasz tudomásul vétetik.

Perzel belügyminiszter válaszol Pichlernek a fővárosi rendőrség dolgában hozzá intézett interpellációjára. Kijelenti, hogy nincsen tudomása arról, mintha a rendőrtisztek szegénynek egyenruhájukat. A kérdéses kapitány ellen saját kívánságára indított feyelmit, de a vizsgálat a vádak alaptalanságát derítette ki.

A pamfletek szerzői ellen sajtópört fognak indítani.

Pichler nem, a Ház azonban tudomásul veszi a választ.

Majd ismét Perzel válaszolt Boda interpellációjára a rendőrség törvényellenes eljárását illetőleg. A socialistáknál eszközölt házkutatás igenis a miniszter tudomásával történt. Az amerikai alattvalónó ügyét illetőleg kijelenti, hogy az amerikai konzul által inkriminált kifejezést nem használhatta, mert feljelentést sem tett.

Boda a válasz első részét, a Ház az egészet tudomásul veszi.

Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter válaszul Mócsynak a balatoni hajózásra vonatkozólag tett interpellációjára. A társaság eleget tesz kötelezettségének, sőt még előbb is kezdi hajóit járni. Az idegenforgalom emelése végett enquete-t hív össze.

Interpelláló és a Ház tudomásul veszik a választ.

Erdélyi igazságügyminiszter válaszol Polónyi Géának a külföldi biztosító intézetek ügyében tett interpellációjára. Szükségesnek tartja az ügy mielőbbi rendezését s e célból a Háznak javaslatot fog bemutatni.

Tudomásul vétetik.

Végül báró Bánffy miniszterelnök felelt Kossuth interpellációjára. A kormány a sajtószabadság ellen nem intézett táma-

dást rendeletével, de az elfogulatlanak be kell látnia, hogy a szocialista sajtó megfélemezése szükséges volt. Tagadja, hogy a rendelet az 1848 iki törvénynek akár szellemét, akár betűjét sértette volna. Ami a gyülekezési és szólásszabadság megsértését illeti, itt sem forog fenn törvénysértés, hanem a kormány kötelessége a socialistikus agitációval szemben a személyi és tulajdon biztonságot megvédelmezni. Az izgatók kiutasítása törvényes uton történt. Nem az a kriteriuma a liberalizmusnak, hogy korlátlanul minden megengedjék, hanem a kormány kötelességszerűen járt el, midőn a rendet fentartani akarta. A kormány távol áll attól, hogy a cenzurát behozza. (Altalános élénk helyeslés.)

Legközelebbi ülés április 11-én.

Egy sajtópör vége.

Budapest, március 30. (A „Torontái” eredeti távirata.) Győről jelentik, hogy az ottani esküdtszék egész éjjel át tárgyalta gróf Khuen-Hédervárynak volt bérlelője Ertl Gyula elleni sajtópörében, míg ma délelőtt 11 órakor hirdette ki az ítéletet, mely a vádlottat felmentette. Ugy szintén nem vétkesnek mondta ki Mörzler grófi jószágigazgatót az Ertl által emelt vádakkal szemben.

A bolgár fejedelem utja.

Budapest, március 30. (A „Torontái” eredeti távirata.) Szófiából jelentik: Ferdinánd fejedelem ma reggel Bécsből hazajött. A pályaudvaron az ország méltóságai fogadták. Clementina hercegnő betegágyánál a fejedelem neje, Mária Lujza fejedelemasszony maradt.

Viharok mindenfelé.

Budapest, március 30. (A „Torontái” eredeti távirata.) Ma reggel érkezett táviratok szerint Genuában, Milanóban, Berubén ismét erősen esett a hó. Az északi és keleti tenger partvidékeiről erős viharokat jelentenek.

A tőzsdéről.

Budapest, márc. 30. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat gyenge, vételkedv korlátolt, forgalom néhány ezer mm., az árak 5 krral emelkedtek. Kötetett:

Rozs tavaszra	9-06— 9-07
Buza márcz.-április	12 44 12 45
Tengeri május-június	5-33— 5-34
Zab	6-60— 6-63

Irodalom és művészet.

— Stojanovits Jenő sikere. Fővárosi levelezőnk jelenti: Stojanovits „Ninon” c. operáját tegnap adták elő másodszer, ismét zsufolt ház s a hallgatóság tüntető tetszése mellett. A fővárosi zenekedvelő közönségre régen tett opera ily mély benyomást, mint Stojanovits e legújabb műve, mely a szerző kiváló tehetségéről tett tanúságot. Stojanovitson és Abrányi Emilen kívül, ki egyikét szolgáltatatta a világirodalom legszebb operaszövegének, a szereplőket is zajosan hívták, nevezetesen Abrányit, Arányit és Takácsot.

— Művészi körut. Levelezőnk írja: A Kikindán rekedt Peterdy társulat három tagja, Tuboly Klementin, Zajonghy Elemér és Nagy Kálmán kedden Nagyszentmiklóson estélyt rendeztek. Ezzel aztán utolsó felvonásukhoz értek, mert a virágvasárnap széjjel szelítja őket.

Hirdetések.

Értesits engemet levél által. A címetet írjad (314—3.1) „Poste restante.” An.

Hirdetés.

A partosi jegyzőségnél egy 300 frt fizetéssel javadalmazott

irnoki állás

május hó 1-ig elfoglalható.

Bővebb felvilágosítást ad

Hajnal Manó,
jegyző.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 1898. évi március hó 18-án kelt 12132. számú rendeletével a Temes folyó mindkét partján, a balparton a Poganis folyó torkolatától — a Berzava csatorna torkolatáig, a jobbparton a Medvesi sziliptől — Bótos községig fogantatandó töltés emelési munkálatok végrehajtását engedélyezte.

A fentemlített és mintegy 2503,715. $\frac{1}{10}$ m. 3 földmunka kivételének biztosítása céljából az 1898. évi április hó 16 ik napjának délelőtti 10 órájára alólirott igazgatóság hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkának végrehajtására vonatkozó és öt pecséttel lezárt ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel együtt a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett igazgatósághoz a következő cím alatt „Ajánlat a Temes folyó mindkétparti töltés emelési munkálataira” annál inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlkozó köteles a vállalati összeg 5%-át készpénzben vagy ovadékképes papirokban a társulat pénztárát képező Temesi agrár takarékpénztárnál előlegesen letenni és az arról szóló eredeti pénztárletéti nyugtát ajánlatához csatolni.

E módon letett és bánatpénzül szolgáló ovadék az ajánlat elfogadása esetében a vállalati összeg 10 százalékára kiegészítendő, mely összeg biztosítékul szolgál.

Az ajánlat és annak mellékletétől szolgáló ajánlati költségvetés évenként 50 kros bélyeggel látandó el.

Az ajánlatok felbontása az 1898. évi április hó 16-án d. e. 11 órakor bizottságilag fog eszközöltetni, mely eljárásnál ajánlattevők jelen lehetnek.

Fenti határozatoktól eltérő vagy később érkezett ajánlatok el nem fogadhatnak.

Az el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt letéti nyugták, illetve bánatpénzek az ajánlatok felett hozandó bizottsági határozat után visszaadhatnak.

A szóban forgó műszaki művelet, általános és részletes feltételek a nevezett társulati igazgatóságnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati költségvetés nyomtatványa az igazgatóságnál megszerezhető.

Temesvárott, 1898. évi március hó 27-ik napján.

Temes-Bégavölgyi vizszab. társulat igazgatósága.

Czrepaja község előljárástól.**Árlejtési hirdetmény.**

Czrepaja község képviselő testületének 1895. évi augusztus hó 11-én 26-dik kgy. szám alatt hozott s Torontálmegye tekintetes törvényhatósági bizottsága által 1895. évi december hó 4-én 2387. kgy. sz. a. jóváhagyott s az 1897. évi október hó 11-én 1673. kgy. sz. a. megerősített határozata alapján a község házában kibővítésére igénylő munkálatok kivételére f. évi április hó 6-án d. e. 9 órakor Czrepaja község házában nyilvános árlejtés fog tartatni.

Kikiáltási ár 3727 frt 40 kr., melynek 10%-át az árlejtési szándékozók bánatpénz fejében az árlejtés megkezdése előtt letenni tartoznak.

Az árlejtés tárgyát képező terv, költségvetés s egyéb feltételek naponta a hivatalos órák alatt a községi irodában betekintheők.

Kelt Czrepaján, 1898. évi március hó 20-án.

A községi előljárástól.

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-kikindai kerületi első takarékpénztár végrehajtónak Popov A. Vlada karlovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1200 forint iránti végrehajtási ügyében egy a csatlakoztatott Heimler H. törökbecsei lakos 377 frt 83 kr s jár., a beodra—karlovai tak. és előlegszövetkezet 225 frt 700 és 700 frt s jár. Bogdán Markó 31 frt 46 kr s jár., Bergenthal József 266 frt 60 kr s jár., Kovacev Stéva 450 és 350 frt s jár., Heimann Mór 105 frt 40 kr s jár., az ada—moholi hitelintézet 100 frt és jár., a nagykikindai népbank 170 frt s járulékaiból álló követelés behajtása céljából és a területén levő Karlova község határában fekvő 290. sz. tjkvben I. A. I. 398/b. hrsz. a foglalt ház és beletelek 400 frt; II. az u. o. 2332. sz. tjkvben A. I. 3294—3295/361/a hrsz. a foglalt ingatlan 155 frt kikiáltási árban; III. az u. o. 2490 sz. tjkvben A. I. 3294—3295/365. hrsz. alatt foglalt ingatlan 194 frt kikiáltási árban; IV. az u. o. 2408 sz. tjkvben A. I. 3294—3295/364/a hrsz. a foglalt ingatlan 79 frt kikiáltási árban és V. az u. o. 2490. sz. tjkvben A. I. 3294—3295/458/4. hrsz. a foglalt ingatlan 653 frt kikiáltási árban és pedig akként, hogy a karlovai 2332, 2490, 2408 és 2493 sz. tjkvekben C. 1—4 soraz. alatt a magyar jelzalog hitelbank javára bekebelezett zálogjogok az ezen tjkvekben foglalt ingatlanokon az árverés után is épségben megmaradnak 1898. évi április hó 26-ik napjának délután 3 órájkor Karlova község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és ovadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 1 hónap, a másodikat 2 hónap, az utolsót 3 hónap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a tbecei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapesán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró telekkvi irattárában és Karlova község előljárástól megtekinthetők.

T.-Becsén, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1898. évi március 11-én.

Szabó,
kir. járásbíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Szávkov Stefan tor. szigeti lakos javára 100 frt tőke, ennek 1897. évi május hó 4-től járó 5% kamata, 25 frt 90 kr. eddigi, 6 frt 50 kr. jelenlegi, továbbá a 3998/98. tkv. sz. kérvény folytán Bugarszky Milutini társa Milovanov Mileva javára 100 frt tőke, ennek 1897. évi január 24-én járó 5% kamata, 11 frt 65 kr. és 6 frt 55 kr. eddigi és 6 frt 50 kr. jelenlegi s még felmerülendő árverési költség kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §-a alapján és 146 §-a értelmében Matic Nikola oppovai lakos mint kis-koru Milovanov Milán gyámja oppovai lakos ellen az Oppován fekvő és az oppovai 1754. sz. tjkvben foglalt:

1. 1. d. 9 d. h. 960 □-öl II. oszt. szántó 92 frt;

2. 2. d. 96. d. h. 960 □-öl II. oszt. szántó 92 frt;

3. 3. d. 96. d. h. 320 □-öl I. oszt. szántó 40 frt;

4. 4. d. 96. d. h. 320 □-öl I. oszt. szántó 40 frt;

5. 5. d. 96. d. 1 hold I. oszt. kaszálló 40 frt;

6. hrsz. nélküli 304 □-öl szőlő 90 frt;

7. 280. d. helyr. 160 □-öl kert 20 frt becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Oppova községben 1898. évi június hó 20. napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni a következő egy a tkönyvi hivatalban, mint az Oppova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 9 frt 20 krt, 9 frt 20 krt, 4 frt, 4 frt, 4 frt, 9 frt, 2 frtot készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, a kir. tvszék mint tkvi hatóság 1898. évi március hó 1-én.

Törv. bíró.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

194-13.12 valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-út 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen frijes és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve vannak, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.